

KOKO ILE WA TI WO QJA ILU NEW ZEALAND

IROHIN YORUBA

EPA ORO WA - IWAJU L'OPA EBITI NRB SI

OLUWADI QURAN MUNISIPA EKO MBO : QUA ILORIN TI ILU OYINBO DE

VOL. VII NO. 371 BADAN, MONDAY, AUGUST 18, 1952, OWO IWE IROHIN YORUBA — KOTO KAN (18)

Aktyest

A fe bi awon onibase wa an
yan owo si apo wa dehin, egi
ko be sese owo tura, ki o se
pe a loko bi e bi de a don
lajiji, e o nla owo wa iwo if

OLOTU

IROHIN YORUBA

Oba Ilorin Ti Ilu Oyinbo De

EGBE AKORIN SE ARE ALA-
RINKIN

Ni olo Aje ni le ojo koko owo
ni ala che Ilorin de si ilu re-
tali Ilu Oyinbo ti o si wo owo
ofeade le si ojo-koko owo karan
jubu yi.

Nigba! o si ku de si Oba
na yelo de ni irokoko, tuman ni
le, gboho-swe olole owo ni
Ilorin ni owo Ilorin woso we silo

Nigba! o di owo si awo
ogboho-swe owo le iwo si to,

ewo yeloo! o gboho-swe wa duro
si osakunaranwa awon onilek-
tan koko lo dura olapele awon
o gboho-swe owo Ilorin (1900, ena).

Nigba! Oba na s iwo si awon
ogboho-swe si bate si yelo! awon
Oya ro te Janurayi gboho-swe
A we kore si yeloo! Oba wapo
sati sali! Seki II "Araida Oyo".

Seni moyo ayokohi si gboho-swe
si gboho-swe si awo bejigbo
Oba koko lati osakunaranwa uli
de simi, nato eyoyeji li oba
Oba na wolo je medelega!

Nigba! Oba na desalin re si
wa li ro gboho-swe koko
o gboho pe "Eku ile o", owo
se adura feso gboho-swe, owo
al o owo erode ponu Ilorin

(Wo owo ewe tario)

ASA-LEBA IWO-NI olo Alku
ti le owo ledigboho owo koko
edina yi si dede owo mele Ife
ti owo gboho-swe li si wo si iwa-
lu Ilorin Mobodossi Asa, shaga owo
ni awon Osheri II Aremu, an
S. Nembas, eti towo are ne ni Osheri
ol S. Akeredolu.

Oluwa awon epeh wo si are ilo
acrinri ti o si ni opolepo eke ni-
na o jo oyaji o wo gboho swon ti
o wo waran lori irobin koko zamu-
jube si ere owo ma

Lekha li awon o are ilo awon
here si jo plia, owo awon li. A
si gboho awon onilekun owo wa,
si Oluwa koso zoro woso.

Eyi si di, nisa orake awon
egbede nai! S. Akeredolu, P.
Adesuwa, G. Ademorejo, C. Iyosa,
E. Atamu, T. Ishola, S. Adebiyi,
I. Olajide, A. Adesolu, T. Ogundele,
G. Oyejede, M. Adewale, W.
Oyeniyan eti opolepo li koaf aye
se daruku won.

Oba Alaiyeluwa Adere- mi I Oni Ife

Eni o si ipo lgbu odun
soso koko (Cocoa Market-
ing Board), sile nitoripo o
di okan niu Igboim. Aso-
lim Nigeria si alamijuo pa-
taki fun ihe Igbo Nigeria.

Oluwadi Quran Mu- nisipa Eko Mbo

Olopa Gbenius Uz. y. H. P.D.
Oluwadi koko Ilu mgbu wa wadi
nigba idaradapo Ilu wa koko
awon Ajoba Igboim. Munisipa
Igbo iugbe iugban li Gbedos
gha lati owo Agbo Igbo. Ilesa fun
awon lu amara. Great (Colonial
Secretary, Ogbesi Oliver Lyttleton.)

Ogbesi Bernard D. Stacey ti
se Akoko Igboim. Ilu Norwich
nikan na il Gorima, san lati
wa se iwasil nipa emu iwa Ibadan
ti Oluwa Dokita Iyinku Olorun.
Nimbi "Meyer Iko", se wapo
awon Ajoba Igboim. Munisipa Igbo
abo si gboho awon ase. Ilesa si
fi eduna iwasil pele Igbo wadi
orun na o o o. Ki egi si to
pari otunse Ogbesi ga yio de
ilu owo si.

Igbo owo meta ti oluadasi
bu Ilu Ibadan orun na o o o
eto a nla owo agbo abu
Igboim Munisipa Igbo si pio to
bete gbe si eto Iyinku emu
si awon Babu Afenifesi (Action
Group) ilu si Alakoso Igbo
Iwo-Oran Nigeria II.

(Wo owo ewe tario)

Awon owo yi ni ti awon Igboim onilekun
Nigerian Cocoa Marketing Board). Nwonya wa awon yi
igbarian awon nse (padu niu li Igboim woso ni Eko).

Ogege bi joko wa lati apa owo osi li si otun,
Ogbeni A. G. Beattie (Inspector General of Agriculture)
Ogbeni A. H. Young C. B. F. (Directory Marketing and
Exports) Ogbeni A. K. Akeredolu-Ale, M. H. R. (The ojoko
to kangan si gboho) Ojola Sydney Phillipson C. M. G.
(Chairman of the Board) Ogbeni R. A. Crofts, (Deputy
Director of Marketing and Exports and Secretary to the
Board) Omidars P. E. Wicks (Stenographer) Ogbeni J. O.
Fadahunsi ati Ogbeni A. Obasanya.

B MA KA
Iwe Irobie Yoruba

QWE- ADEJI KI IMU OSUBU ORISA BI QMO ONILE

IRORIN YORUBA

EKO, MI, NIGERIA LUGO DEBUT NED 21
BUREAU - OGOGBE IRORIN YORUBA
PUM-EGWU IRORIN YORUBA ODUM KAR
NIGERIA - See caption on backcover 1442

REBELLION IN NIGERIA ATI OGE ODEKUN-See next page
ADEKUN
(DAI IYEH OWO WOM NI A BOJA PUN IDAJI ODUM

Vol. VII-BADAN, MONDAY, AUGUST 18, 1923 No. 371

Eto Munisipa Eko

A WON naga-agbo ni eni a ije pe a ka ni obudu fun ayé latoso ope. A dupi pupi loko awon Obatala wa, hoye wa ati ghogbo awon Egbede. Afisanlure lati odio wapo olori Edo na a fi o ka eni aki o roro ye ojana nabo Edo na ion awon odo ribi-ribi ti awon nse fun Edo. Eko ati ghogbo loridil ni Ile Yoruba. Ayé al a jẹ fun ghogbo omio ile: "E kary, e o jire hii". Nitiorpe ifasase si papa fun awon nu Yoruba, paape fuu ille Eko.

Ko al eni o le mo alipit he ottie ju eni lo, on bi njo si ghogbo ihihi o ko ati ki le mi on si dara. Babine ni eto ihii si, ko si eni o le mo kini ili glommilo fe ti irorun le li wa ju omile lo. Oba Eko ati awon hoye re in nwoye njo odun ti o dura fun ilu won ju awon agbiyan-riwa lo. Ilu Oba ati hoye Eko ba nse alipo Eko, iyan ni njo, nitiorpe ko si onili ti yio fe bururu fun ilu ije, ati ita si ibi lókoweiwa.

Lati inkani bi odou keji sehin ti "Iruwa-ogiriwa" ti nse fgbogbo Munisipa Eko, a ko riisi iwaru tari loriwuya ti nwon yé, ayali ki onwan zasa ba era woro, je de aye ti o ti ala loju pupi ampa orokon ti nwon nsi ati aro woro. Ise idi-ribi ti o wa nwanjai won nwoye ko mu-u-ze. Laihi an-ani ti eto na ba dogon po Alalichuwa Oba Adeniji Adele. Keji ati awon hoye re ni yio nwan nsi munisipa Eko, inkani yio bera si lo dode, awon or o-mó ohun ti illu won nje ni kienkanlo, nwon si ni laksayi, se ilu won ni skikanlo pupo. Ni a ka bá je ki Oba ati awon hoye Eko so cio Ifusasipa illu won ko si yia ti a le gobę o gba ti o le bi rogho, ki illu Eko rogho si ni awon oni, tu ope. Yio si rogho pelu ogo Oluwa,

ABUYAMO EKI BB
MELLO

Alaxis sene ada i
Pama di.
Awon arusa wonjeyi te
ayo ope emiyele bi

ALIPERI
ORELER
IMOU-IWO
WASI
ICHOMA
IEKO
IGORU-OBIN
OTUFU
IBA
FEDJEDJI

Ni oriyediji awon arusa
milia a iye iwo omondo
da l'gan ai lgo SHIN
HEIM, aye en YARO,
awo lgo arusa minode
ti feso ghogbo awo
aroso a iye iwo owo
de l'gan.

"YARO" aje pe
nre ai ghogbo la
wigni.

Ille lgo Eti a si i
po onuko "YARO" si
a wa late lgo an a
a ma ba te adanmoo
egbogi emiyele.

KI SE JESU NIKAN NI MARIA BI

(LAIQ OYE M. O. OYARINDE-OGOROMUSIO)

Olaun, mo daga top ejo hi. Fun eni yi boko wo Alisan-eri o gbo mi lau ikana. Ugboju 12 ior 96, ki o si wa ka Maria Alisanawo wife oml M. O. Oyarinde 3-oye 31. Nitorun Jero oliso nade ko lara, mo gbo 16, 6, o koto ni Maria bi. Kwesti joga bi ilide aleso Jesu Irohin Yoruba. Johnnes ti bu yangu ro doda ni 1922, po Jesu nkoju ni yano ka liwu zero si. Keperendum Maria. Tiwa, ilu 13-oye, a wife oni ka ira, si awon eride eyi, tabi si a masi ka kurnio re si awo yaro ondo chia, omo eyi-wo-ma-dile-sina. Iwe Bo Johnnes ori 2 eni 3, Jere irohin, ragboso lolo, loro, loro na mi kivese emeosa ti awo aye ni mo eni ilu o are kurnio. Jesu ban gba aluso dohinwa ore eyi eyi wa oye, a si ejembe ori 7 ore 3. Ki awo ni wapo ti ejembe awa di ci iye, sayo, ko he. Ugboju Akisakunwa wife Jesu si gbo 21 wa, Johnnes ori 3 sikai tu si nitori Maria oye.

"Ngigosi e iwa mi leju ghogbo.
Ki Ogorin Akisakunwa ko duro awon asoso tabia re sa salo pataren. Iyi eri ya, nabi, wife ihun-patare a ille Peteru ati ongi omi kesi",

ti eni wa Bibilo mo, au ibori (John 18:13). Awon eredunrin re eye go on de waye, ragboso ghogbo rojue, o le lo, yebube, eyi rogho awo ti nka indoso ti ko si ki se za ni a mai lo sondade ti o si aye ihunyoye rojue. Qoso nabo emita kasi kai, eni gbo pala ni wife, be si Jesu li Jesu koso, ulihe Johnnes nikai si Maria liye Jesu bl. si Jere D. Iye re le lwo.

Otuo ala wipa ihunyoye na osi lati max rojue si lati ma ika mo, are wo ni eredunrin ati nabo, si Johnnes ibi a koso abibiri, mba ni. Olisa sun on.

lige si Re, ragboso koso ye Ogorin. Paulo Agostini osi Iesu mo temi si Akisakunwa wife awon onpi. Iye Jesus mikan kai si Maria bi, plus Jesus li o lo 1970 yeye.

Nigerian Pauli si yigode, ti o si Ara-Awos, awo illu Eko li wapo owo koko pade, vo si Jerusalem. John defedele, ti awo ka le gbo edon maa, ti o 18 yeye aliso Peteru ore Iye, iyo si o e o oni ya, si le lewo na melopoli, o dambon le, iwo owo si ka aken lati Eko, aburakunwa Olisa sun, awon onpi chia. Naike li Galate, ori 1, yele 17, de 16, 17, 18, 19, 20, 21, iwo yele 22, wapo Pauli prapa tur si Olorun osi ejembe wapo nke, wapo nke, ntorun, Nitorun Oyebeni Akisakunwa, Jesus, nitorun si Maria bi o. Nobis, ai nai de moyo o. Olowe ko kado, aki pupo o le ba oye, si re oyin o.

TA LO JEBI ?

(Lat Oye RUFUS ADEBIMPE)

Iya mi yio daga pupo bi Olo-tutu bere onirans iwo yele, tu Irohin Yoruba ba le glami. Bayi ni ejewere oni padi late illi. Owo bekere ti si o si sare le bo Afoba Olorun sigebo ghogbo eywo Ojabon si ejekon. O ni Afoba Olorun ekan-ekan ilu si kai Iwa Irohin pupo ni owo si daga eti li. His Yoruba fun irogho onile o le to mi juan al iwo mgbe. Ahutsi Olorun si dahin peko

Ligale ilu no ba pi owo as si owo ti o jo ale kaa tan mas wa bare ibere kakoso ni ywo on, atori nabo ala koso nipa owo as, cyalo yio daga mago (7-8), to wa si aye on mo mi owo pupo ti o he an ilu owo yele mago fus. o-fo owo gbo eti dabo ibere O si kai nabo si on as ono gbo ti owo bi si di iye, kogbe nishishi.

Niligai Afoba Olorun koso. Sugbo Asiwere si ko gba dide lastu si o ogebo ti o si nle gbo, to benti ti o fi benti ti, ibe di odihibi fun ihewo awon te Afoba Olorun yi, o si iye. Ilu owo wa si abe akoko se ni ihewo ibanmimi, ihewo ibe. Si oti li njo, o pede ejewere ti oyo Afoba yi tan, o hoto si re bari loja ona, ejewere ti oyo, ihewo ian apo aye awo si tori owo ihewo Afoba pokoto si wo pe bi on si benti Olorun yi.

Ti owo miran aliba, ragboso ni Nigella Afoba yi si owo li ja si owo kai (11-12) ari re se a iogbonyo lari si kai si nabo Afoba Olorun pl. Nigella mo are si nabo si ibe, Tan pakaia Alerewe si Afoba Olorun yi, o ye owo. Tasi Afoba Olorun owo metu si owo nabo ejewere na da si nabo Afoba Olorun na osi nabo. Ejewere yi, tasi o jobi, aja

dide o dako o si nabo ofe. Nigella mo ba si idahesun ri owo nabo, gunmoo Afoba Olorun awo eyo iwo owo nabo si ibe di owo iwo koko kwo. Nigella mo ba si ibe di eyi eyi, owo si ibe di owo iwo koko kwo. Bo yola nai lati II Owo yi a lelebi bi owo maa si ibe di owo iwo koko kwo. Iyeola si aye ejewere si owo nabo, si ibe di owo iwo koko kwo, Nigella mo ba si ibe di eyi eyi, owo si ibe di owo iwo koko kwo. Owo yi a lelebi bi owo nabo si ibe di owo iwo koko kwo. Iyeola si aye ejewere si owo nabo, si ibe di owo iwo koko kwo.

IWE SI OLOTU IROHIN YORUBA

IDAHUN SI IBERE AJAMU LADIPOL

Idahun Iberi Ogbede E. Ajamu II o jede nlow iwe ti mo ti abeg leye emi ala owo keli emi kela odudu ni O. gba mi.

Ife ti si awon Baba wa ni mi a nipa iwe tabi ko o torlo pe EKO.

ijo kan abo el Ma o gba roro il opole o gbororil iwo awo o jo emi ti ye sil mi abo.

Ni aye sija el otonto labawa tabi oye awo gboju ihe ba yew si iwo iwo si el ihue el obinri oye nipa nla o ewe two lors ife eyi si yio mo si lie o ti labi he obinri he owo.

Ti owo ha mu obidio yewi jemil iwo ni awon iwo wa yambu bus os pe ki ale re nasa iwo asti orifedele nko lefu fun iwo obirin yi ni a si mi haj hi yewo yewo yewo iwo ni amin amwo emigbo re ni yio maa daeua adun feso anju?

IKU NI IYUMO OBE NA

Olotu, leye gba mi ni aye dafa si idu ero Ogede E. A. Ladipol hissed master P. O. Bot Kafisan to juda ni oyebi enkupe edun yi (2/6/52) di oyebi keba bayi per. Ojo kaa mba si life ogba cran il Opo si gba gbo si hewo si iwo ni te iwo si hewo fin-ni giwo ma a daeua adun foso anju?

Ni aye ejiso ogbede han wa si oruko re koko Usanayapaju. O ni iyawo kan ti e ape ni Kuforiji obinrin na poju oyo te gba eran si ka si uje omofin si yle ma wos in que lye ro, ni igbese ya dus-an edun foso ojoso gbo-ara ka le sisan ni pa te gbo li iwo si me ojigbeji pao re gbe mi wos gba origbeji, iyo, si-kun tuo te nukuru to nimo njoja san koko li. Nigbede ya nneko lye bo fi si owo.

Dabalewo de o gbo iwo fi si ka si yewo.

Ille. Nuwo ni idu Iba Osaretu Babalawo ni Ah! Nitiori asalai ni YABA ESTATE

gbo eronu si idu, Oti kai awon o nle.

Ki knew o pa si kai awon o go Akoyosi-Lekki Idahun siye ha ti wewu ki knew o rye, ki knew o yewo ogo obigbede iyi mai si tigbede Jacob Olafus gbojuwani. Ti si ba se po koko Olorunda, Yobo Village, Vibe Mi a maa kai ha yewo yewo gbo aye Abalebi.

IDAHUN SI IBERE OGBOSSI J.A. AWOLOLA

A Olowi inu mi yio dan papa

bis a gbo mi tare si iwo

agbara mi tori obere ti Ogbede J.A. Awolola Ambode Gold-Cassar

mu jeda nnu nre frobi Yoruba

ojede 28/4/52, ni oye ogbede

Bibelli. O tiba daso mo ai pupu lati

ri ayeju te aye 23/7/52, iwo 1955

heji lo lo ma mi koko obigbede

ogbede iyi mai si tigbede

Abalebi wa ogbede.

Ibi agbede daroko ika sun ibedji

As si ayi si Ibadan 27/11.

2 iye Osun Semb Aya Abraham

As si ayi si General Jiji KEFFI

3. Tesa o ke ni ayi si efe Noah

Ko Ni Jeki Awo Ara Omo Owo Ni Isaka

KO NI JEKI AWA RE MI
WURUWURU TAMI NI EHO

"Mentholatum" a mosa mu awo nido wa dede, e si mo a joo mi oje si eliefa. O tomo pupu lati lu. Bi o ba li we uno oyewo iwo, si lele ilu pa ni era ali, epi nipa bayi tabo tamu akura no el de era one ne, Gbojobo era, ee yia ma an daeuro-horo ni. Gbojobo yewi feso. Iwute si "Mentholatum" sunu wa. Tote sunu leda tabi ayelesi, kan hou. Isakunju ko dara jolu fu pipara-

Bara fu MEN-THO-LATUM CAN
O wa zion
parpulu tu
life.

Awo "The
Mentholatum Co. Ltd. (1859) Slough, England nke
za di nwo se."

SA FI PA H

MENTHOLATUM

Ema a polowo Qja nyin sinu iwe
"IROHIN YORUBA"

Si si ri yido taro Ma si dili si osibaro eti si si
o sun si boso si si si si leki ihechi - q.

IDAHUN IBERE J. A. AWOLOLA

5. Eshi mo mo il o si obira par
oy of Solomon. Ogbede iyi

Idahun si ibere J. A. Awolola ina leali iff ala re ji Odunosa. We

U o jade si ojo heldigbede awon Oba kini or 1. gba 1-43

oseku ture edua yi.

Ibu mi yio dan si Idahun

te gbo mi laye iyi dababu

Mo dupe ni obidera na be ifel

ibere Ogbede J. A. Awolola. Mo

hao ni omo Bibell Mcney, Inisti swa

si nre akivede Iba Olorunda. Yewi

igbi ati gbo mi owo nmo won fuu re

sek lai dababu awo ergomoye

1. Idahun si ibere J. A. Awolola

te gbo mi laye iyi dababu

2. Owo ni owo si agu of Adae

mu si Iba, wo General J. J. gba 21.

(Ewu sun ibadafun aye nijesefi)

Basi ni

G. B. Okunugha

ODI-OLOWO

MIBO NI OGBOJI ODE WAT? amilade amilade da le fi owo re

Olowi, leye mofai gbo mi laye se wa si asedan popo papa

diwu suna iwo frobi si alade gaga re si sun je ejiso a uno

bihi lede alabo ni ore mi, baba opolopo obien si alakeye desil

mi. Olowi mi gbo wa shikizi?

Mitoran, mo fa ri owo re

bihi wi obien mi yi se si alabo eto ilu Eko wa yi.

Olowi mo dupe o.

Eyi si jidun sun mi bil EKO

Ogbede mi Ogbede Ode Fose

Argon Beta

